

**Az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar Könyvtárának
Gyűjtőköri Szabályzata**

I. A KÖNYVTÁR FUNKCIÓRENDSZERE

1. A könyvtár típusa

1.1. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Könyvtára egyetemi könyvtár, kari könyvtár, tudományos és szakkönyvtár, nyilvános könyvtár, amely két telephellyel rendelkezik. Jelen gyűjtőköri szabályzat mindkét telephelyre alkalmazandó. A Könyvtár fenntartója az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kara; közvetlen felügyeletét a Kar dékánja látja el. Szakmai felügyeleti szerve az ELTE Egyetemi Könyvtár.
Az intézmény rövid neve: ELTE PPK Könyvtár.

1.2. Alapfeladatait az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló rendelkezései határozzák meg. Továbbá a fenntartó (ELTE PPK) folyamatosan változó igényei és elvárásai.

- a mindenki által használható, helyben nyújtott alapszolgáltatásai ingyenesek,
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok, valamint a különféle online adatbázisok elérhetőségét
- a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában,
- segíti az oktatásban, képzésben részt vevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés professzionalizálását

2. A könyvtár tevékenysége

- felsőoktatási könyvtár
- kari könyvtár
- tudományos és szakkönyvtár
- nyilvános könyvtár

3. A könyvtár állományszervezési stratégiáját meghatározó tényezők

- a Karon oktatott tantárgyak köre
- a könyvtár gyűjteményének meglévő adottságai
- a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében meghatározott feladatok.
- az EKSZ tagkönyvtárainak gyűjtőköri megállapodása

A Könyvtár letéti gyűjteményként kezeli (feldolgozza, nyilvántartja, állomány ellenőrzi) az Illyés Sándor Szakkollégium gyűjteményét, amely Szakkollégium szervezetileg az ELTE részét képezi.

A PPK Kari Könyvtár ezen dokumentumokat az integrált könyvtári rendszerben feldolgozza, nyilván tartja. A dokumentumok közvetlen szolgáltatása a letéti könyvtárban történik, amely nem használ IKR-t.

Állománygyarapítása kifejezetten a Szakkollégium vezetője által javasolt szakirodalomból tevődik össze, finanszírozása pályázati forrásból történik.

A Pszichológiai Intézettől átvett Tesztkönyvtárat különgyűjteményként kezeli, folyamatosan bővíti és szolgáltatja.

II. **GYŰJTŐKÖRI INDOKLÁS**

1. A Könyvtár gyűjtőkörének szakterületi megoszlása

Főgyűjtőkör

- 1.1. a PPK-n oktatott tantárgyak kötelező és ajánlott szak- és szépirodalmát, tankönyveket, az egyetem saját jegyzeteit, oktatási segédleteket, más felsőoktatási intézmények jegyzeteit, - de a gyűjtemény kialakításánál figyelembe kell venni az ELTE könyvtári hálózatának gyűjtőköri megosztását;
- a PPK-n folyó kutatásokhoz szükséges szakirodalmat, beleértve a PPK PhD programjainak irodalmát
- tudományelmélet, tudománytörténet, tudományos kutatás
- oktatáspolitikai, oktatásirányítási, oktatáskutatás
- közoktatás
- oktatástechnológia, oktatásmódszertan
- nevelélmélet, nevelésfilozófia, nevelésszociológia,
- neveléslélektan, nevelési módszerek, nevelési formák
- pedagógiai irányzatok,
- multikulturális nevelés
- felsőoktatás, szakképzés, pedagógusképzés, továbbképzés
- andragógia
- művelődéstörténet, művelődéspolitikai
- gyermek- és ifjúságvédelem, pályaválasztás
- addiktológia
- affektív pszichológia
- affektív idegtudomány
- alkalmazott szociálpszichológia
- általános pszichológia
- döntépszichológia
- egészségpszichológia
- evolúciós pszichológia
- farmakopszichológia

- fejlődépszichológia
- gazdaságpszichológia
- iskolai nevelés
- klinikai pszichológia
- kognitív idegtudomány
- kognitív pszichológia
- kommunikációelmélet
- környezetpszichológia
- multikulturalizmus
- művészeti terápia
- nevelépszichológia
- oktatáslélektan
- politikai pszichológia
- pszichodiagnosztika
- pszichofiziológia
- személyiség- és szociális ökológia
- szervezet- és munkapszichológia
- szociálpszichológia
- sporttudomány
- sportszervezés
- rekreáció
- egészségfejlesztés
- szabadidő eltöltése
- coaching, trénerképzés
- a képzéshez szükséges tesztek

1.2. a PPK-n készült szakdolgozatokat, valamint –lehetőség szerint – a doktori disszertációkat, a PPK saját kiadványait,

1.3. a PPK történetére vonatkozó kiadványokat.

1.4. A hallgatók idegen nyelvi felkészüléséhez szükséges szakirodalomból (szótárak, nyelvkönyvek, monográfiák, feladatokat tartalmazó művek, tesztkönyvek) az ELUP és ERASMUS képzésben résztvevő intézetek ajánlásával, válogatva gyűjti.

Mellékgyűjtőkör

1.5. A könyvtár mellékgyűjtőkörébe tartoznak a főgyűjtőkörhöz határterületként kapcsolódó egyéb diszciplínák alapvető tudományos, kézi- és segédkönyvei, úgy, mint:

- filozófia, etika, vallás
- szociológia, néprajz, szociálpolitika
- közgazdaságtudomány
- általános és személyi higiéné
- anatómia, élettan, kórtan, orvosi rehabilitáció, pszichiátria, terápiák
- gyógypedagógia, gyógytestnevelés

- könyvtárügy
- 1.6. az általános tájékoztatáshoz szükséges kézikönyvek, enciklopédiák, adattárak, szótárak, erősen válogatva
az alaplátműveltséghez kapcsolódó művek, erősen válogatva
a PPK-n oktatott tárgyak és a velük kapcsolatos szépirodalom, kortárs művek.
- 1.7. Ilyés Sándor Szakkollégium
Az ELTE Ilyés Szakkollégiumának könyvbeszerzését, a Szakkollégium vezetőjének javaslatai alapján a Kari Könyvtár koordinálja.

2. A gyűjtés mélysége, nyelvi és időbeli határai

Teljességre törekvően gyűjti:

- A hazai szakirodalomból a pedagógia, a pszichológia, a sporttudomány, valamint a tanárképzésben használt enciklopédiákat, lexikonokat, szótárakat
- a Kar történetére vonatkozó kiadványokat
- a Kar saját kiadású műveit
- a Kar oktatóinak munkáit, doktori értekezéseit, PhD disszertációit (az Egyetemi Könyvtár felé beszolgáltatott kötelezpéldány után fennmaradóan)
- a Karon készült szakdolgozatokat

Válogatva gyűjti:

- a főgyűjtőkörbe tartozó diszciplínák szakirodalmát és az ahhoz kapcsolódó szépirodalmat (az oktatási-kutatási igényeknek megfelelő szakirodalmat, valamint az emberi psziché jegyeit bemutató, kimagasló minőségű szépirodalmi műveket, és az iskolarendszeren belüli és kívüli nevel(őd)és jellemzőit ábrázoló, nem tudományos igényű kiadványokat)
- a mellékgyűjtőkörbe tartozó diszciplínák szakirodalmát;
- alaplátokú képzés felső tagozatos és a középlokú képzés tankönyvei, oktatási segédanyagait.

Nyelvi határok

Zömében magyar nyelvű dokumentumok, de a Karon folyó idegen nyelvű képzésekhez igazodva történik az állomány alakítása, a magyar mellett főként angol és német nyelvű kiadványok beszerzésével támogatva a pszichológiai, pedagógiai és sporttudományi képzést; elsősorban a főgyűjtőkörbe tartozó témák tekintetében.

Időbeli határok:

a Könyvtár folyamatosan szerzi be a jelen szabályzatban megadott formai és tartalmi szempontoknak megfelelő kiadványokat.

Visszamenőlegesen gyűjti:

- a Kar történetével kapcsolatos dokumentumokat;
- új szak, tudományos kutatási irány alaplátrodalmát;

- hiányzó vagy elveszett köteteket, időszaki kiadványokat.

3. A gyűjtés dokumentumtípusok, információhordozók szerinti meghatározása

A Könyvtár a gyűjtőkörébe tartozó kiadványokat a dokumentum típusától függetlenül gyűjti (kivéve szabadalmi leírásokat, kottákat, kartográfiai segédleteket). Így ezek lehetnek:

- könyvek és könyvjellegű dokumentumok
- periodikus dokumentumok
- szabványok
- kutatási és fejlesztési jelentések
- kisnyomtatványok
- különlenyomatok
- disszertációk
- szakdolgozatok
- Audiovizuális dokumentumok
- E-dokumentumok
- online adatbázisok
- tesztek hagyományos és elektronikus formátumban is

4. Az állománygyarapítás módjai

- 4.1. A könyvtár valamennyi rendelkezésére álló forrásból gyarapítja állományát, a gazdaságossági szempontok ésszerű figyelembevételével.
- 4.2. A vételből származó gyarapítás magában foglalja a hazai és külföldi közbeszerzési partnertől vásárolt dokumentumokat;
- 4.3. Kötelezpéldányként gyűjti a PPK saját kiadványait és az ELTE Egyetemi Könyvtár válogató jogköre alapján kiosztott, a PPK-n oktatót és kutatót tárgyakhoz kapcsolódó hazai szakirodalmat;
- 4.4. A cseréből származó dokumentumok gyarapítása belföldi és nemzetközi kiadványcsere-kapcsolatokra épül;
- 4.5. Ajándékként vételezi be a könyvtár a más könyvtárak, intézmények, egyéb jogi és magánszemélyek által térítésmentesen felajánlott - gyűjtőkörébe tartozó – dokumentumokat. (A gyűjtőkörbe nem illő ajándék dokumentumot a könyvtár nem köteles feldolgozni és megőrizni);
- 4.6. Egyéb forrásból származó dokumentumok: szakdolgozatok, disszertációk.

5. Az állománygyarapítás forrásai

a Könyvtár éves költségvetése. A könyvtári állomány gyarapításához szükséges pénzügyi fedezetet a dokumentumok áremelkedésének, a PPK oktatási profiljának és a hallgatói létszám változásának figyelembe vételével a PPK – mint fenntartó – költségvetésben biztosítja.

- pályázat
- egyéb támogatás

6. A gyarapítás mértéke, példányszámok megállapítása

A fő gyűjtőkörbe tartozó magyar nyelvű szakirodalom példányszámát a lehetséges felhasználók száma alapján kell megállapítani. A pedagógia, pszichológia, sporttudomány magyarországi szakirodalmából minimum három példány.

A kötelező tananyag, jegyzet gyarapítási példányszámát a lehetséges felhasználók száma alapján kell megállapítani, minimum két példány (könyvtári egységenként egy) biztosításával. A mellékgyűjtőkörbe tartozó dokumentumok példányszámát a lehetséges felhasználók száma alapján kell megállapítani, egyedi döntés alapján.

Régi kiadású, nehezen hozzáférhető dokumentumok példányszáma egyedi döntés alapján határozandó meg.

7. Megőrzés, állományapasztás

A Könyvtár tartósan őrzi meg:

- a fő-, valamint a mellékgyűjtőkörbe tartozó dokumentumokat (típustól függetlenül)
- a muzeális dokumentumokat,
- különgyűjtemények dokumentumait,
- a külföldi és magyar szakfolyóiratokat,
- a Kar saját kiadványait.

A Könyvtár időlegesen őrzi meg:

- szakdolgozatokat, disszertációkat,
- az általános tájékozódást szolgáló napi és hetilapokat.

Selejtezés

Az állományból történő törlés szakmai szempontjai a modern állomány esetén

7.1. Rendszeresen ki kell vonni az állományból:

- a tartalmilag elavult,
- a fizikailag megrongálódott,
- az intézmény képzési profiljának, tantárgyszerkezetének megváltozása miatt fölöslegessé vált dokumentumokat.

Az állományból történő törlés szakmai szempontjai a muzeális állomány esetén

7.2. Muzeális dokumentumot a szerzeményi állomány-nyilvántartásból csak akkor lehet törölni:

- ha az kétséget kizáróan megsemmisült,
- ha másik közgyűjteménybe került.

7.3. Az alábbi dokumentum törlésére kizárólag írásbeli szakértői vizsgálat melléklésével kerülhet sor:

- 1851 előtt Magyarországon megjelent könyvtári dokumentumok,
- 1851 előtt külföldön megjelent hungaricumok,
- 1800 előtt külföldön megjelent dokumentumok.

A selejtezésről minden esetben pontos selejtezési tervet, selejtezési listákat és jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet a fenntartó hagy jóvá.

8. Záró rendelkezések

- 8.1. Az állomány gyarapításáért – a beszerzési keretet, a meglévő állományt és az intézeti, tanszéki igényeket figyelembe véve – a könyvtárvezető a felelős.
- 8.2. A könyvtár gyűjtőkörét rendszeresen, de a PPK szervezetének és oktatási rendjének megváltozása esetén soron kívül is felül kell vizsgálni, és a szükséges módosításokat el kell végezni.
Új szak indítása előtt legalább egy évvel a könyvtári háttér kiépítését meg kell kezdeni.
- 8.3. Jelen szabályzat módosítást az ELTE PPK Kari Tanácsa 2016. január 26-án fogadta el.
- 8.4. Jelen szabályzat hatálybalépése: 2016. január 27.

Dr. Demetrovics Zsolt [dékán](#)
[dékánsk](#)